

Op Reis door Vlaanderen.

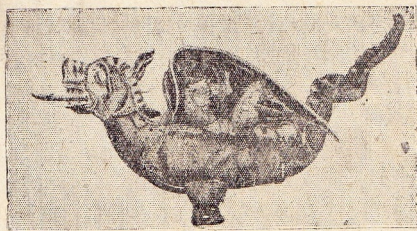
ROELAND TE GENT.

« Mijn naam is Roeland,
 Als ik klep is 't brand,
 Als ik luid, triomf in Vlaanderland ».

Dit rijmpje komt ons in de gedachten nu we aan 't belfort van Gent staan. De roman Filips van Artevelde is er vooral een over 't oude, fiere Gent. Maar de oude Roeland hangt er niet meer. Keizer Karel liet ze in 1540 uit den toren werpen en in stukken slaan, toen hij ook de meeste keuren vernietigde, uit wraak omdat Gent, zijn geboortestad toch, weigerde meer geld op te brengen voor al de buitenlandsche oorlogen van den keizer. Later werd het metaal van Roeland gebruikt als spijs voor nieuwe klokken.

Op het belfort staat een draak... Een overlevering zegt, dat de Gentenaren ze na den slag bij Beverhout, waarvan men in den roman lezen zal, te Brugge roofden, nadat de Bruggelingen hem uit Konstantinopel hadden meegebracht.

Dan weer heet het, dat de Gentenaren hem te Biervliet haalden, nu een vervallen dorp in Zeeuwsch-Vlaanderen, maar eens de bloeiende havenplaats, waar Willem Beukelszoon het haringkaken uitvond.

De Draak te Gent.

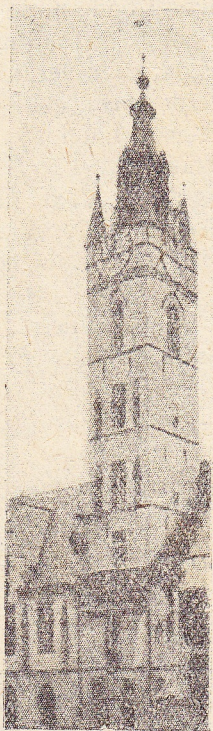
Maar in waarheid werd de draak eerlijk door de Gentenaren gekocht, en men kan het in de oude rekeningen nog zien. Trouwens deze draak is nieuw. De oude staat heelemaal versleten in het museum van 't belfort.

Zoo spreekt dit monument ons van Gents geschiedenis, van een voortvordurende worsteling om de vrijheid. Het rijst daar fier tusschen twee indrukwekkende kerken, Sint-Baafs en Sint-Nikolaas. En van heel verre reeds ziet men in de omgeving die torens.

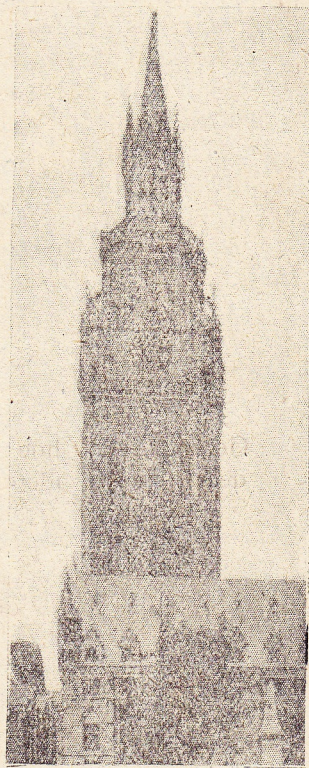
— Van hier kunt ge Gent zien, is voor menigen molenaar of landbouwer in Oost-Vlaanderen een gezegde, om u te bewijzen dat men op den molen of bij de hoeve zeer hoog staat.

In de oude hallezaal bevindt zich een bureel waar toeristen allerlei inlichtingen over de stad kunnen krijgen.

Zonderling is het, dat zoo weinig Gentenaren het belfort beklimmen. Velen weten niet, dat zulks toegelaten is voor een billijk prijsje. We begeven ons dus in de groote hal, waar we een kaartje nemen. Dan een paar trapjes op en we staan in een museumkamer, waar ons vooral een voorwerp treft, dat met het belfort in verband staat. 't Is een oude, groote koffer. Van 1402 tot 1540 werden daarin de keuren der stad bewaard. 't Is deze kist, die Karel V uit den toren liet sleuren, om aan Gent zijn beste voorrechten te ontnemen.

Het Belfort te Dendermonde.

Het Belfort van Gent.

In 1540 bracht men den koffer naar 't stadhuis met de stukken, welke de despotische vorst aan de gemeente had gelaten.

En nu weer een trapje op. Zoo bereiken we een tweede museum-zaal. Hier is heel wat te zien. Aan den muur hangen talrijke platen, het belfort op verschillende tijdstippen voorstellend. Een klok tikt en ze wordt in beweging gebracht door een uurwerk, dat vervaardigd werd 13 jaar na de uitvinding van den slinger door Huyghens. Men meent dus, dat 't oudste van België is. Het komt uit den kerktoeren van Sint-Goris-Oudenhove. Nog rustig en

regelmatig gaat de slinger heen en weer als in den tijd onzer vaderen. Verder hangt een klokje. Tot in 1881 bevond het zich in 't huis der huidevetters op de Vrijdagmarkt, en het diende vroeger om 't begin en 't einde van de lijnwaadmarkt aan te kondigen. Dan zien we nog afgedankte klokken van den beiaard.

Laat ons nu naar de eerste verdieping klimmen. Hier wacht ons den torenwachter naast zijn lift. Want ja, in dit belfort maakt men 'het den bezoeker gemakkelijk. Zoo is de toren ook ruim van elektrische gloeilampjes voorzien. Ge houdt misschien meer van de oude wenteltrap in het half donker. Nu, ge kunt « te voet » klimmen en 't licht wordt maar opgedraaid waar we 't noodig hebben. We stijgen nu. Een eigenaardige tocht... In de schemering zinken voor ons groote, holle kamers, gebinten..., dan klokken, alles zoo geheimzinnig. De voetgangers verliezen het natuurlijk van ons, want spoedig zijn we boven, op de vijfde verdieping. Nog een eindje trap en we staan op den omgang en genieten het prachtig gezicht op de stad en de omgeving. En 't valt ons weer op, hoe Gent de stad der torens en monumenten is, maar ook der fabrieken, en dan der grachten en bruggen, al werden reeds veel vaarten gedempt.

Thans weer een verdieping terug en we zien de groote klokken, de basen, die eigenlijk beneden moesten hangen, omdat ze nu in den beiaard de kleinere overstemmen. Er zijn er hier vier, de zwaarste in 't midden. Ze weegt 6050 kg. en heet « Roeland », maar 't is natuurlijk niet de oude en echte van dien naam. Ge weet reeds, hoe men met de stukken van den Roeland der Gentenaren uit de 16^e eeuw andere klokken hielp gieten. 't Zijn deze... Roeland is echter stom nu, want in 1914 barstte zij bij 't luiden. Dit geschiedde met elektriciteit.

De Duitschers hebben haar toch eens willen gebruiken, om hier in de stede, die ze onderdrukten, een overwinning te vieren, maar bij het valsche geluid, dat uit 't belfort kreesch legden ze haar gauw stil. Hoor, het heel uur slaat, en 't is op een dezer klokken, dat de hamer bonst.... Deze klokken spelen in den beiaard mee.

De torenwachter, een jonge vriendelijke man, die heel goed zijn taal spreekt en het belfort door en door kent, laat ons nu in de lift zakken naar de beiaardkamer. We zinken voorbij een verdieping, waar 't uurwerk staat. Hier zien we dus het klokkenspel. De Gentsche beiaard telt 52 klokken; we kennen er reeds vier en nu bevinden we ons bij de acht-en-veertig overigen. Ze omringen het klavier, doch een beiaardier kon niet met ons meegaan, want op dit oogenblik bezit Gent er geen. Anderen komen 's Zaterdagavond, in den Zomer, concerten geven. De meeste klokken zijn Hemony's en Demony's, welluidend van klank. Enkele kleine, groote bellen feitelijk, spelen alleen met klavier. We bewonderen hier eveneens het fraai beeldwerk, en dan slaan we een blik op de trommel, die den beiaard regelt.

En nu met de lift of te voet terug naar beneden.

En toch is Gent voor ons nog de stad van Roeland, van Jacob van Artevelde, Yoens, Filips van Artevelde, Ackerman, zoo veel mannen, die de vrijheid en het recht verdedigden. Ha, zij, die op Zondag 19 November te Gent een betooging inrichtten tegen het recht van Vlaanderen, zijn niet de echte afstammelingen dier oude, kloeke Gentenaren. Zij zijn de Leliaerts, die steeds het volk onder hun hiel wilden houden. Gent moet weer worden het centrum van Vlaamsch leven en dat kan maar als wij Vlamingen, er onze Hoogeschool terug hebben. Negentig jaar zitten de franskiljons er in ons huis en ze moeten er nu uit!

N^r 5. Prijs 35 cent. — Abonn. per jaar 20,80 fr.

2 December 1922.

'T VLAAMSCH GEZIN

Geïllustreerd Weekblad

Redactie-Uitgave : Gebr. HANS, Contich.

Filips Van Artevelde

en andere verhalen

door A. HANS

